

بسمه تعالی

ضرورت فرزندآوری در روایات

در روایات اسلامی به مسئله ضرورت و اهمیت فرزندآوری اشاره شده است و برکات و اثرات فراوانی برای آن ذکر شده است. در روایات فرزندآوری را برای والدین و خانواده یک حُسن در نظر می‌گیرند که به چند مورد از این روایات اشاره می‌شود.

نخستین روایت، فرزندان را میوه‌های زندگی انسان بیان می‌کند که این میوه بودن برای انسان در زندگی عبارت است از: نشاط، شادابی، طراوت دادن به زندگی. در روایات دیگری داریم که اهل بیت (ع) فرزندان را زمینه‌ای برای سعادت والدین در آخرت یاد می‌کنند. بدین گونه که در روایت تأکید شده که: چه بسا پدران و مادرانی که به واسطهٔ فرزندان خود اهل بهشت می‌شوند. این روایات و آیات، مجموعاً ما را به ضرورت اصلی نسل‌آوری و تربیت فرزند هدایت می‌کنند.

برکات و اثرات فرزندآوری

باید به این نکته اشاره کنیم که فرزندان در مسیر زندگی می‌توانند برکات فراوانی داشته باشند.

۱- شادی و لذت‌آوری

نکتهٔ اول این که باعث شادی و لذت‌آوری برای زندگی هستند. یعنی اولین فرزندی که در خانه به دنیا می‌آید فضای و محیط زندگی را متغیر می‌کند. گویی یک روحی به خانواده دمیده می‌شود.

۲- تداوم حیات

نکتهٔ دوم، بحث تداوم حیات زندگی است. همان‌طور که می‌دانید انسان‌ها قرار است روی زمین زندگی کنند و این زندگی باید ادامه پیدا کند. جریان حیات بشر روی این کرهٔ خاکی محقق نمی‌گردد مگر با تکثیر نسل و فرزندآوری.

۳- ایجاد حس مفید بودن

نکتهٔ سومی که باید اشاره شود این است که با حضور فرزند حس مفید بودن، چه از طریق خانواده، چه برای حرکت و جریان اجتماعی و زندگی انسان‌ها شکل می‌گیرد. برای مثال به جامعه‌ای نگاه کنید که نسل جوان و نوجوانی دارد در این جامعه یک حس خوبی ساری می‌شود. در خانواده نیز همین گونه است یعنی مادری که

فرزندی دارد، او را تربیت می‌کند و زمینه رشد و نمو را برای او فراهم می‌کند، این مادر حس مفید بودن در زندگی را برای خود ایجاد می‌کند.

۴- زمینه‌ساز رشد و توانمندی والدین

نکته چهارم این است که زمینه‌ساز رشد و توانمندی خود والدین می‌شود. همان‌گونه که می‌دانید از آن لحظه‌ای که فرزند وارد زندگی می‌شود، برخی ظرفیت‌های والدین، مادر، پدر، آزاد می‌شود. چگونه این کار انجام می‌شود؟ ظرفیت‌هایی که در راستای تربیت فرزند، در راستای ارتباط با فرزند، در ارتباط با رشد علمی و اجتماعی فرزند، در ارتباط با مقابله با مشکلات فرزند و در ارتباط با حل مسائل فرزند است، ظهور پیدا می‌کند.

این‌ها زمینه رشد برای والدین است. ما در تعبیر تربیتی معمولاً به این اشاره می‌کنیم که برخی ظرفیت‌های استعدادی و هوشی والدین، به واسطه وجود آمدن فرزندان رشد پیدا می‌کند. لذا این برای خود پدر و مادر هم می‌تواند رشدیافتگی ایجاد کند.

گاهی اوقات ما در عرف جامعه هم می‌شنویم که وقتی یک دختر خانمی یا آقا پسری ازدواج می‌کنند و هنوز فرزند ندارند، می‌گویند هنوز به آن پختگی لازم نرسیده‌اند. ولی وقتی فرزند به دنیا می‌آید، می‌بینیم که این پختگی و رشد و تعالی در خود پدر و مادر هم به وجود می‌آید.

۵- فرزندآوری عامل نشاط خانواده

نکته بعدی این که فرزندآوری، عامل نشاط خانواده است. وقتی شما به خانه‌ای وارد شوید که فرزند در آن نیست، یک حس دل‌مردگی، خمودگی، افسردگی را در آن خانواده‌ها احساس می‌کنید. ولی در خانواده‌ای که فرزند حضور دارد، از اول صبح که فرزند بیدار می‌شود، یک نشاط و شادمانی و حرکت و پویایی را در خانواده ایجاد می‌کند. یعنی خانواده را سرزنده می‌کند. پدر، مادر و محیط خانواده به واسطه آن فرزند، نشاط و شادی و شادمانی خاصی می‌گیرند.

۶- رشد و برکات اقتصادی

نکته بعدی، بحث رشد و برکات اقتصادی است که در خانواده ایجاد می‌شود. یک اصلی وجود دارد که ما باید این اصل را باور داشته باشیم. خداوند وقتی فرزند را به خانواده‌ای اعطا می‌کند، باب روزی را نیز برای آن خانواده باز می‌کند.

شخصی خدمت پیامبر گرامی اسلام (ص) آمد. حضرت دیدند آن شخص ناراحت است، پیامبر (ص) علت افسردگی و ناراحتی او را جويا شدند. گفت: یا رسول الله، خداوند سومین دختر را هم به من داده است. اولین

جمله‌ای که وجود مبارک پیامبر گرامی اسلام (ص) فرمودند این بود که: روزی او بر عهده خدا است و روزی او را خدا می‌رساند.

ما با بررسی در حوزه تربیت و علم امروز ، مشاهده می‌کنیم که وقتی خداوند به خانواده‌ای فرزند می‌دهد، هوش اقتصادی والدین را فعال تر می‌کند. یعنی انسان را به یک رشد اقتصادی می‌رساند و فکر اقتصادی فعال تر می‌شود. چرا؟ چون انسان خود را به خاطر آن فرزند و در قبال آن فرزند مسئول می‌داند، لذا باید رشد پیدا کند. به عبارت دیگر این ظرفیت‌های خدادادی که در انسان نهاده شده است، فعال تر می‌شود. این یک بحث مفصلی است که باید در جای خود به آن پرداخته شود.

اگر دقت کرده باشید، این بخشی از برکات فرزندآوری است. انسان از هر زاویه‌ای که نگاه می‌کند، به مصلحت و منفعت خانواده است که فرزندی را به دنیا بیاورد، او را رشد و نمو بدهد و در محیطی زندگی کند که در آن محیط فرزندان وجود دارند. **إن شاء الله** ما والدین زمینه رشد این فرزندان را به لطف الهی فراهم کنیم، فرزندان هم به صورت ناخودآگاه و به خودی خود، زمینه رشد ما والدین را فراهم می‌آورند.

والحمد لله رب العالمین

((تهیه و گردآوری: حجت اله نوائی))